

International Science Group

ISG-KONF.COM

XIX
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"MODERN PROBLEMS IN SCIENCE"

Vancouver, Canada
May 17 - 20, 2022

ISBN 979-8-88680-827-8

DOI 10.46299/ISG.2022.1.19

MODERN PROBLEMS IN SCIENCE

Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
May 17 – 20, 2022

UDC 01.1

The XIX International Scientific and Practical Conference «Modern problems in science», May 17 – 20, 2022, Vancouver, Canada. 918 p.

ISBN – 979-8-88680-827-8

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.19

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

103.	Tuleubayeva S., Omarova A. THE ROLE OF VISUALIZATION IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE	465
104.	Атабаева Н.Д. ПОМОЩЬ В ВЫБОРЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ НА НЕЯЗЫКОВЫХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВУЗОВ	469
105.	Базелюк В.Г. НАПРЯМКИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	474
106.	Бакай С.Ю. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ МУЗИКОТЕРАПІЇ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	479
107.	Борщенко В.В., Беженар Є.І. ВАЛЕОЛОГІЧНА ОСВІТА УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ	488
108.	Гоцинець І.Л. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ НА ОСНОВІ ДЕБАТІВ	492
109.	Дорофєєва О.М. ПРОБЛЕМА ВИБОРУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ЧИТАННЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ	496
110.	Жұмағали А.Ж., Орманова Г.К. ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ФИЗИКА КУРСЫН ОҚЫТУДА ҚОЛДАНУ	503
111.	Кириченко О.В., Атаманюк С.І. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЖИТТІ ІНВАЛІДІВ	507

ПРОБЛЕМА ВИБОРУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ЧИТАННЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Дорофєєва Олена Миколаївна

кандидат філологічних наук, доцент
Хмельницький національний університет

Однією з основних проблем організації процесу домашнього читання можна виділити проблему відбору текстів та організацію роботи над ними. Досить часто учні можуть працювати з текстами, зміст яких не задовольняє їх інтересів чи потреб і це спричиняє зниження мотивації навчання та втрату сенсу самого читання.

Одне із найважливіших значень відіграє змістовна сторона матеріалів для читання, так як саме зміст підвищує мотивацію та викликає потребу в читанні іншомовних текстів. Ця проблема набуває актуальності у той момент, коли закінчується процес навчання читання як механічного явища та починається процес формування вміння виносити певну змістовну інформацію з тексту.

Як стверджує Н. А. Селіванова: «До цього етапу учень навчається читати, а від цього моменту метою процесу читання стає вчитися, пізнавати та дізнаватись певну інформацію. Учень ще досі вчиться читати, але його увага зосереджується більше на інформативній стороні текстів» [1, с. 31]. Як відомо, домашнє читання розглядається як самостійний вид діяльності з метою засвоєння основної інформації із тексту.

Саме тому, тексти для домашнього читання повинні містити відповідний рівневі лексичний та граматичний матеріал, бути посильними та цікавими за змістом. Необхідно також звернути увагу на те, що тексти для домашнього читання не повинні дублюватись із темами, які вивчаються на уроках. Лише на початковому етапі тексти можуть містити тільки той мовний матеріал, який попередньо засвоєний учнями і вживається ними в усному мовленні. Зміст текстів для читання майже тотожний змісту усного мовлення та на наступних етапах, по мірі розширення обсягу мовного матеріалу збільшується кількість можливих комбінацій, що позначається на змісті текстів для читання. Зміст цих текстів охоплює все більш нові та більш різноманітні ситуації, не завжди пов'язані з тематикою усного мовлення. Вони можуть містити також і незнайомий лексичний матеріал, про значення якого можна здогадатися або на основі аналізу, або в результаті визначення точного значення слова у межах контексту, або за подібністю зі словом у рідній мові [2, с. 160].

Під час відбору текстів потрібно керуватись такими аспектами, як рівень знань учнів, зацікавленість учнів у даному творі та потреби учнів у навчальному процесі. Важливим при цьому є також зміст текстів, новизна та практична значущість наявної в них інформації.

При відборі текстів для домашнього читання, вчитель може керуватись такими критеріями [3, с. 209]:

- цікава фабула тексту та актуальність матеріалу;
- емоційне забарвлення викладеного матеріалу;
- тематична близькість основної проблематики тексту відповідно до власного досвіду та зацікавлень учнів;
- можливість виникнення двох або декількох різних точок зору щодо основної проблеми або теми тексту, які можуть спонукати до дискусії;
- виховна цінність, а тобто потрібно звертати увагу на моральні проблеми у тексті та способи їх вирішення.

Всі ці критерії яскраво прослідковуються в основі автентичних текстів. Саме автентичний текст відрізняється насиченістю та емоційною забарвленістю і відповідно сприймається учнями із великим зацікавленням, перетворюючи навчальну діяльність у особистісно-значущу [4, с. 14].

Тому, при відборі художнього твору необхідно також звернути увагу на такий аспект як автентичність тексту. В Рекомендаціях Ради Європи зазначається, що «автентичний текст є центром будь-якого акту мовленнєвого спілкування, зовнішньою предметною з'єднувальною ланкою між комунікантами» [5, с. 156]. За В. П. Наталин можна виділити такі змістовні аспекти автентичності навчального тексту: культурологічний, ситуативний, інформативний, граматичний, національної ментальності, реактивний, лексико-фразеологічний, оформлення та автентичність навчальних завдань до текстів [6, с. 50].

Культурологічна автентичність тексту полягає у висвітленні культури, історії, традицій та побуту країни, мова якої вивчається. Навчання мови не може відбуватися без знайомства з культурою країн, де говорять цією мовою, особливостями побуту та менталітету їхніх громадян. Такі тексти розширюють кругозір учня і одночасно служать засобом навчання мови. Вивчення культури іншого народу за допомогою мови – один із значущих аспектів діалогу культур в сучасному світі.

Щодо інформативної автентичності, можна визначити що будь-який текст несе у своєму змісті певну інформацію, яка може стати об'єктом зацікавлення майбутнього читача, але інформативна автентичність відображається у природній зацікавленості читача [7, с. 46]. Відомо, що до недавнього часу досить мало уваги приділялось даному аспекту, оскільки відбувалась орієнтація здебільшого на мовну доступність текстів або ж не враховувалось коло інтересів учнів, а текст визначався лексикою і граматиною представленою до вивчення. Таким чином, сам текст виступав не як засіб передачі інформації, а як спосіб презентації нових мовних одиниць та при такому підході урок іноземної мови розвивав не стільки інтелект, скільки механічну пам'ять учнів.

Сьогодні ж, інформативна автентичність текстів є одним із провідних аспектів які необхідно враховувати при відборі навчального матеріалу. Учням

пропонуються тексти які несуть значущу для них інформацію для того, щоб підвищити мотивацію учнів та викликати зацікавленість в розумінні змісту прочитаного. Таким чином, мова стає засобом розвитку учня та формує особистість учня за допомогою ретельного відбору текстів та різноманітності тематики.

Аспект ситуативної автентичності забезпечує природність ситуації, для того щоб у читача була можливість розпізнати знайому ситуацію спираючись на власний досвід. Листи, анекдоти, рецепти, діалоги на повсякденну тематику, реклама, казки, країнознавчі та інші подібні тексти дозволяють ознайомити учнів із мовними кліше, розмовною лексикою, фразеологією, що вживаються у різних сферах життя та навчають поведінці при тій чи іншій ситуації [7, с. 46]. І навпаки, якщо ж текст не відповідає аспекту ситуативної автентичності, а тобто вважається ситуативно не автентичним, він наповнюється словами та словосполученнями, які вживаються досить рідко, та таким чином стає «неживим» та не викликає того емоційного впливу на учня, який повинен викликати ситуативно автентичний текст.

Також, під час відбору автентичного тексту перш за все необхідно звертати увагу на національну специфіку країни, мова якої вивчається. Тобто, необхідно звертати увагу на принцип національної ментальності, який містить у собі інформацію про релігійні, традиційні чи інші відмінності між різними національностями, так як відображення звичайної ситуації для одного народу, може бути не завжди адекватно сприйнята представником іншого [7, с. 47]. Це твердження стосується тих випадків, коли автор тексту і читач є представниками зовсім різних за своєю суттю культур, або ж різних соціальних стереотипів і цінностей.

Щодо аспекту лексико-фразеологічної автентичності, варто зауважити, що добір тексту із відповідною лексикою та фразеологією відіграє досить важливу роль при навчанні автентичності висловлювання [7, с. 48]. Автентичний текст є чудовим матеріалом для ознайомлення з фразеологією мови, яка вивчається та роботи над нею. Особливо важливим завданням є демонстрація, на конкретних прикладах, існуючих міжмовних розбіжностей. Наприклад, в англійській мові досить поширеним є використання фразових дієслів, проте вони досить часто викликають труднощі розуміння та перекладу і тому, лише маленьку частину з них ми можемо зустріти у шкільному підручнику. Однак, повноцінний розвиток мовлення без цих дієслів практично неможливий. Саме тому, ознайомлення учнів із більшою кількістю фразових дієслів долає труднощі їх розуміння та формує навички автентичної мовної поведінки і підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови.

Аспект граматичної автентичності тексту висвітлюється у використанні читачами зразків граматичних структур притаманних мові, яка вивчається. Ознайомлення із зразками граматичних структур, які використовуються в іноземній мові та відрізняються від структур притаманних рідній мові, необхідно здійснювати на початкових стадіях навчання задля мінімізування виникнення помилок, які необхідно буде коригувати у майбутньому [7, с. 47]. Граматично автентичне оформлення є таким самим важливим аспектом, як і автентично лексичне

наповнення текстів. Як відомо, відбувається безперервний розвиток граматики мови та навчальні підручники не завжди йдуть в ногу із цим розвитком, не відображаючи таким чином сучасні тенденції граматичних норм. Саме тому, автентичний текст допомагає ознайомити учнів із певними граматичними явищами та зробить легшим процес розуміння.

Як ми можемо спостерігати, інформація прочитана у будь-якому тексті може викликати у нас різний спектр емоцій. Тому, під час вибору тексту необхідним є врахування його здатності викликати у читача розумовий та емоційний відгук [7, с. 47]. Це і є основою аспекту реактивної автентичності.

Реактивна автентичність у тексті виражається такими засобами, як наявність емоційно забарвлених речень, риторичних запитань, різноманітних епітетів, підсилюючих конструкцій. Однією із важливих властивостей тексту є наявність співрозмовника, який звертається до читача. Таким співрозмовником ми можемо визначити питання автора, які виникають у тексті, та відповідаючи на які учень стимулює власні розумові здібності, звертаючись до особистого досвіду та намагаючись висловити свою думку щодо прочитаного, або ж просто виявляти своє ставлення за допомогою мімічних жестів.

Аспект автентичності оформлення текстів має на увазі використання оригінальних текстів у формі фотографій або репродукцій, а тобто це можуть бути зображення електронного листа на екрані комп'ютера або смартфона, оголошення у вигляді листка прикріпленого до дошки оголошень тощо. Тексти, які вчитель використовує для навчання учнів іноземної мови можуть супроводжуватись різноманітними малюнками, які відповідають темі, або ж схемами та діаграмами, якщо це аудіо запис, тоді використовується звуковий ряд, який вказує на місце розгортання подій. Тобто, відбувається наповнення всім тим матеріалом, який наближає навчальні тексти до текстів, які використовуються у поза навчальному світі.

Дотримання аспекту автентичності оформлення привертає увагу та стимулює мотивацію учнів до читання, а також полегшує розуміння навчального матеріалу, так як така форма подачі завдань створює враження опрацювання справжнього тексту, а не чергову вправу із підручника [7, с. 48].

Автентичні завдання до текстів розробляються вчителем для стимулювання роботи студента з навчальним матеріалом у позакласний час. Варто зазначити, що автентичність навчального тексту – це властивість, яка залежить від цілого ряду факторів. Наприклад, сюди ми можемо віднести умови в яких відбувається застосування навчального тексту, цілі поставлені вчителем для реалізації певного завдання, певні індивідуально особливості учнів. Тому, саме правильно відібране або створене завдання, може перетворити текст та зробити його опрацювання більш автентичним. Так, роботу над текстом можна організувати та урізноманітнити, запропонувавши учням вибрати персонажів які найбільше їм подобаються та відтворити діалог. Отож, саме від характеру завдань, текст сприймається як автентичний або ні [4, с. 16].

Як ми можемо спостерігати, використання автентичних текстів у процесі вивчення іноземної мови створює сприятливе підґрунтя для розвитку різноманітних навичок в учнів, забезпечує їх активність та особисту зацікавленість на уроці.

Саме тому, прихильники літературно-країнознавчого підходу стверджують, що саме автентична художня література найбільш краща для читання і подальшого обговорення на уроці [8, с. 29]. Застосування науково-популярної або іншої не художньої літератури, може принести менше ефективності, так як сприйняття такої літератури у підлітковому віці є досить індивідуальним. Література науково-популярного жанру є досить специфічною, та вимагає певної підготовки до сприйняття тексту, художня література, навпаки, не залежить на підготовленості читача. Тому, читання навчальних науково-популярних та інших нехудожніх текстів може викликати певні труднощі через незнання мовного матеріалу та у такому разі знижувати мотивацію до домашнього читання.

Художні та нехудожні тексти, як відомо, мають досить велику відмінність, так як нехудожні тексти досить обмежено представляють систему мови, у рамках теми уроку. Відповідно, у таких текстах повинна переважати вже відома учням лексика, що призведе до мінімізації ефективності читання з метою збільшення словникового запасу, на відміну від використання художніх текстів [9, с. 52].

Лексика художніх текстів, на відміну від нехудожніх, має тісний зв'язок з загальноповсякденною лексикою розмовної мови. Саме тому, художній текст є чудовою базою для навчання читання та говоріння із нерозривним зв'язком між цими двома видами діяльності. Більш того, багато методистів стверджують, що більш ефективним є читання текстів із продовженням, так як сприйняття тексту відбувається із значно меншим шансом виникнення труднощів розуміння основної думки, як при читанні коротких окремих текстів [9, с. 89].

Як ми зазначали, однією з головних рис художнього твору можна визначити фабульність, так як у його основі завжди наявна певна сюжетна лінія. Головні компоненти сюжету твору, такі як експозиція, зав'язка, перипетії, кульмінація та розв'язка відіграють значну роль у емоційному сприйнятті тексту, стимулюванні мовної здогадки, та мотивації до читання, так як читання таких текстів тримає читача в напрузі та хвилюванні, що викликає зацікавленість у подальшому розвитку подій і відповідно у прочитанні [9, с. 95].

Слід також зауважити, що досить важливим є навчати учнів усного та писемного мовлення на основі прочитаних творів із відповідністю до вікових та психологічних особливостей учнів. Це є важливим аспектом, так як на початковому етапі навчання учень вчиться розмовляти щодо заданих повсякденних подій, які ми часто можемо зустріти у житті і навпаки, учень середніх класів намагається та хоче більше індивідуалізувати своє мовлення, спираючись на власний досвід при аналізі тієї чи іншої ситуації або персонажа з твору. Проте, це вимагає засвоєння значно більшої кількості лексичних одиниць у порівнянні до тієї кількості, якою він володіє, саме тому визнано доцільність використання художніх творів у ролі навчального матеріалу при роботі на уроці домашнього читання [10, с. 62].

Поряд із вирішенням основних задач, домашнє читання яке базується на творах художньої літератури сприяє також реалізації важливої мети, а саме – ознайомлення учнів із культурою країни, мова якої вивчається. Відбір текстів при такому підході повинен базуватись на загальновідомому творі в середовищі носіїв мови. При цьому, вчителю необхідно пам'ятати про мовну доступність текстів та відповідно користуватись методикою адаптації текстів відповідно до рівня знань учнів у навчальних цілях. Також, важливим є надати учням певну інформацію щодо часу та місця розгортання подій, про культурні та національні особливості епохи в якій розгортаються події тощо [8, с. 29].

Таким чином, можемо дійти висновку, що домашнє читання – це дійсно важливий процес під час вивчення іноземної мови, так як окрім формування в учнів вміння читати та аналізувати певну інформацію, домашнє читання може стати найпотужнішим стимулом і підмогою в формуванні вмінь і навичок різних видів мовлення при навчанні учнів іноземної мови. Також, розгляд різних аспектів процесу домашнього читання, дає підставу стверджувати, що в курсі навчання іноземним мовам домашнє читання доцільно проводити на творах художньої літератури країни мови, що вивчається та обов'язково звертати увагу на автентичність при відборі текстів, щоб процес роботи над текстом був дійсно ефективним та корисним.

Список літератури

1. Селиванова Н. А. Литературно-художественный компонент содержания обучения иностранным языкам в средней школе как важная составляющая гуманизации языкового образования/ Н. А. Селиванова // Аксиологический аспект содержания непрерывного иноязычного образования: проблемы и решения. – 2013. – № 3. – С. 29-31.
2. Тітаренко І. С. Домашнє читання як засіб навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей/ І. С. Тітаренко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – 2012. – № 15. – С. 156-161.
3. Скребкова М. А. Методика організації роботи з домашнього читання на уроках англійської мови у загальноосвітній школі/ М. А. Скребкова // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – Вип. 2 (12). – Рівне, 2014. – С.205-214.
4. Носович Е. В. Параметры аутентичного учебного текста/ Е. В. Носович, Р. П. Мильруд// ИЯШ. – 1999. – №1 – С. 11-18.
5. Пассов Е. И. Урок иностранного языка в школе / Е. И. Пассов. – Москва : Просвещение, 1998. – 223 с.
6. Наталин В. П. Критерій змістовної автентичності навчального тексту / В. П. Наталин // Іноземні мови в школі. – 1999. – № 2. – С. 50-52.
7. Петрушова Н. В. Принципи організації домашнього читання іноземною мовою студентами непрофільних спеціальностей. / Н. В. Петрушова, В. М. Люлька // Імідж сучасного педагога. – 2018. – № 2 (179). С. 46-48.

8. Фадеев В. М. Домашнее чтение в старших классах, его организация и приемы контроля / В. М. Фадеев // ИЯШ. – 1979. – №6. – С. 28-30.
9. Матрон Е. Д. Художественное произведение на уроках иностранного языка / Е. Д. Матрон. – Москва : Наука, 2002. – 296 с.
10. Селиванова Н. А. Литературно-страноведческий подход к отбору текстов для домашнего чтения / Н. А. Селиванова // Иностранные языки в школе. – 1991. – № 1. – С. 60-64.